TecnoCampus
Escola Superior
de Ciències Socials i de l'Empresa

Centre adscrit a la
upf. Universitat Pompeu Fabra Barcelona

GRAU EN ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES I GESTIÓ DE LA INNOVACIÓ

1001 - FONAMENTS D'ECONOMIA

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Núria Masferrer Llabinés
- Curs: Primer
- Trimestre: Segon
- Crèdits: 6
- Professorat:
  - Aleksander Kucel <akucel@tecnocampus.cat>
  - Ivette Fuentes Molina <imolina@tecnocampus.cat>
  - Roberto Dopeso Fernández <rdopeso@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Anglès

Consulta els horaris dels diferents grups per saber l'idioma d'impartició de classes. Tot i que el material pot estar en qualsevol dels tres idiomes.

Competències que es treballen

Bàsica

- B3_Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

- B5_Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

Específica

- E1_Interpretar conceptes econòmics bàsics i el reaonament econòmic, així com el funcionament microeconòmic i macroeconòmic

- E9_Utilitzar les eines matemàtiques i eines avançades d'estadística per a la presa de decisions i pel contrast d'hipòtesis econòmiques vàries

General

- G1_Ser capaç de treballar en equip, participant activament en les tasques i negociant enfront opinions discrepants fins arribar a posicions de consens, adquirint així l'habilitat per aprendre conjuntament amb altres membres de l'equip i crear nous coneixements

Transversal

- T5_Desenvolupar tasques aplicant, amb flexibilitat i creativitat, els coneixements adquirits i adaptant-los a contextes i situacions noves

Descripció

L'objectiu d'aquesta assignatura és introduir els conceptes i els principis bàsics per entendre el funcionament de les economies contemporànies, emfatitzant en l'estudi dels mercats, els seus agents: empreses, consumidors i administracions públiques i les interrelacions que s'estableixen entre ells.

Resultats d'aprenentatge

- Comprendre i aplicar els conceptes fonamentals i les lleis que regeixen l'economia de mercats: demanda i oferta de mercat, preu i quantitat d'equilibri, elasticitat, etc.

Metodologia de treball

Sessions teòriques	**MD1. Classe magistral:** Sessions de classe expositives basades en l'explicació del professor en la qual assisteixen tots els estudiants matriculats en l'assignatura
Aprenentatge dirigit	**MD5. Seminaris**: Format presencial en petits grups de treball (entre 14 i 40). Són sessions lligades a les sessions presencials de l'assignatura que permeten oferir una perspectiva pràctica de l'assignatura i en la qual la participació de l'estudiant és clau.
Aprenentatge autònom	**MD9. Resolució d'exercicis i problemes**: Activitat no presencial dedicada a la resolució d'exercicis pràctics a partir de les dades subministrades pel professor. **MD10. Investigació i lectura crítica d'articles**: Els estudiants parteixen d'una hipòtesis de treball que van desenvolupant, seguint les fades de la metodologia d'investigació, entre les quals la lectura crítica d'articles. **MD11. Tutories no presencials**: per a les quals l'alumne disposarà de recursos telemàtics com el correu electrònic i els recursos de la intranet de l'ESCSET.

En termes cronològics l'adequat seguiment del curs d'un alumne implica, de forma general, les següents etapes:

Assistència a les sessions lectives

L'assistència a classe és obligatòria, tot i que, tot el material didàctic serà proporcionat a través del Moodle i el llibre de text obligatori. No obstant l'assistència a les classes no forma part de l'avaluació i no influeix la nota final de l'assignatura. Cal remarcar que l'estudiant qui no participi a les classes s'enfronta amb un volum de material didàctic molt important i per tan pot tenir importants dificultats d'entendre tot aquest material estudiant-lo sol.

Treball individual

L'aprenentatge de l'assignatura implica l'estudi del material explicat a cada sessió, la realització de treballs pràctics i la participació en tallers i seminaris adreçats a lectura, comentari i discussió crítica de casos, informes, vídeos, presentacions i articles de caràcter macroeconòmic. En qualsevol cas el síl·labus penjat a l'aulari virtual (Moodle) explica detalladament tot el contingut del curs.

Moodle

El Moodle és un entorn virtual que reuneix totes les característiques més importants d'una aula virtual. El Moodle és el lloc on es pengen tots els materials docents (diapositives, apunts, vídeos, articles de premsa, fonts RSS de notícies etc.). En el Moodle també s'hi troben tots els exercicis que cada estudiant haurà de entregar durant el transcurs de l'assignatura. Majoria dels exercicis són qüestionaris automatitzats i auto avaluables, el fet que ajuda a practicar el coneixement per part de l'estudiant.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19. D'aquesta forma s'assegurarà l'assoliment dels mateixos coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent.

El Tecnocampus posarà a l'abast del professorat i l'alumnat les eines digitals necessàries per poder dur a terme l'assignatura, així com guies i recomanacions que facilitin l'adaptació a la modalitat no presencial.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, tràns fobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiem que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Continguts

1. El concepte i el mètode en economia:
    - 1.1. Què és l'economia. Historia de pensament econòmic.
    - 1.2. Metodologia de l'economia.
    - 1.3. Economia normativa i economia positiva.
    - 1.4. Aplicacions.
    - 1.5. L'escassetat, l'elecció i factors productius.
    - 1.6. La frontera de les possibilitats de producció (FPP).
    - 1.7. Cost d'oportunitat.
    - 1.8. Llei de rendiments decreixents.
    - 1.9. Microeconomia i macroeconomia.
    - 1.10. Representacions gràfiques en l'economia.
2. L'especialització, el intercanvi i el diner.
    - 2.1. L'especialització i el intercanvi. Eficiència del mercat.
    - 2.2. Avantatge absolut i comparatiu.
    - 2.3. Economies d'escala.
    - 2.4. Bescanvi i economia monetària: les funcions del diner.
3. Els mecanismes de mercat: l'oferta i la demanda.
    - 3.1. Els determinants de la demanda i els seus desplaçaments.
    - 3.2. Els determinants de l'oferta i els seus desplaçaments.
    - 3.3. L'equilibri del mercat.
    - 3.4. Les lleis de l'oferta i la demanda.
    - 3.5. Aplicacions de l'anàlisi de l'oferta i demanda.
4. L'elasticitat de l'oferta i la demanda.
    - 4.1. L'elasticitat de la demanda: preu, substitució i renda.
    - 4.2. L'elasticitat de l'oferta.
    - 4.3. L'elasticitat de l'ingrés dels productors i la despesa dels consumidors.
5. La teoria de l'elecció del consumidor.
    - 5.1. La restricció pressupostària.
    - 5.2. Les preferències del consumidor.
    - 5.3. L'optimització en l'elecció del consumidor.
    - 5.4. La obtenció de la corba de la demanda.
6. El paper de l'Estat en economia.
    - 6.1. La diversitat de les activitats econòmiques i agents econòmics.
    - 6.2. Preus màxims i mínims (efectius i inefectius).
    - 6.3. Externalitats (generalment).
7. L'empresa en un mercat de competència perfecte.
    - 7.1. Maximització de beneficis en una empresa competitiva.
    - 7.2. Demanda i ingrés marginal de l'empresa.
    - 7.3. Òptim de producció i corba d'oferta de l'empresa a curt i llarg termini.

7.4. Resposta de l’empresa a variacions dels costos dels factors.

7.5. Mercats contestables: entrada i sortida d’empreses; externalitats.

8. Poder de mercat i fixació de preus.

8.1. El monopoli: ineficiència i cost social del monopoli.

8.2. Discriminació de preus.

8.3. Monopoli i monopsoni bilateral.

8.4. Integració vertical i preus de transferència.

8.5. Regulació dels monopolis.

8.6. Absència de comportaments estratègics (simultaneïtat d’accions): solució de Cournot i solució de Bertrand.

8.7. Comportaments estratègics (accions seqüencials): solució de Stackelberg.

8.8. Maximització conjunta de beneficis: col·lusió i càrtel.

8.9. Les barreres d’entrada.

9. Teoria de jocs i estratègia competitiva.

9.1. Cooperació i conflicte.

9.2. Mecanismes alternatius de coordinació.

9.3. El marc institucional: els drets de propietat.

9.4. Equilibri de Nash i òptims de Pareto.

9.5. Equilibri perfecte de Nash en subjocs.

10. L’anàlisi econòmic dels mercats de treball.

10.1. Els mercats de factors de producció.

10.2. Els ingressos i la discriminació.

10.3. La desigualtat de la renda i pobresa.

Activitats d'aprenentatge

Les classes combinen la teoria econòmica amb els exemples empíric. L'assistència a totes les sessions és essencial per entendre el material de la assignatura. Assistència significa participació activa en les sessions presencials i estudi autònom fora de l’aula. Durant el trimestre els alumnes desenvoluparàn un treball empíric relacionat amb situació microeconòmica d'una empresa, simulant una situació real on els coneixements teòrics serviràn per assolir els reptes del treball en grup.

Sistema d'avaluació

La nota final d'aquest curs consistirà dels següents elements obligatoris:

- Examen final tipus test: 60% (RECUPERABLE NOMÉS SI ES PRESENTA L'EXAMEN FINAL)
- Treball en grup i exposició: 30% (EL % DE PRESENTACIÓ NO ÉS RECUPERABLE)
- Lliurament d'un conjunt d'exercicis i participació: 10% (NO RECUPERABLE)

És imprescindible aprovar totes les parts del curs amb una nota de 5 per aprovar el curs. La nota final de tall per aprovar l'assignatura serà un 5/10.

L'estudiant que no present l'examen final no podrà presentar-se a l'examen de recuperació.

L'estudiant només podrà recuperar l'examen final i no les parts de l'avaluació continuada.

Resum de les ponderacions d’avaluació:

Examen final	60%
Participació en activitats plantejades dins de l’aula	10%
Treball en grup i exposicions	30%

Un alumne que no s'hagi presentat a la primera convocatòria NO pot presentar-se a la recuperació.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- MANKIW, G. (2020) “Principios de Economía”. Thompson-Paraninfo. Octava edición. Madrid.

Complementaris

Bibliografies

- PARKIN, M. (2008) “Economía”. Pearson. 8ª Edición. México.
- PATRICIO GARCÍA MÍNGUEZ, AUSIAS RIBÓ ARGEMÍ, FERNANDO SÁNCHEZ LOSADA, MÓNICA SERRANO GUTIERREZ, ALEXANDRINA PETROVA STOYANOVA, MONTSERRAT VILALTA BUFÍ (2015). 100 Problemas de microeconomía que te harán pensar.Ed Paraninfo
- SAMUELSON, P. A., NORDHAUS W. D. (2010) “Economía. Con aplicaciones a Latinoamérica”. McGraw Hill. Décimo novena edición. México.